

Regeringskansliet
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Skogsstyrelsens yttrande över remiss rörande förbud mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden och miljöstraffavgift för överträdelse av förbuden

Skogsstyrelsen har beretts tillfälle att yttra sig i rubricerade ärende och lämnar följande synpunkter.

Vi ser positivt på Miljökvalitetsmålet Giftfri miljö och strävan att minska den exponering av farliga ämnen som barn och unga utsätts för och vikten av att minimera hotet mot människors hälsa och den biologiska mångfalden.

Sammanfattning

- Skogsstyrelsen ser behov av att klargöra vissa begrepp i förslaget till ny förordning, bland annat vad som avses med ”avgränsade rekreationsområden” och hur tomtmark ska tolkas utifrån de konsekvenser det kan få för skogsbruket och skogsnäringen.
- Skogsstyrelsen anser att det bör förtydligas att även nationellt reglerade skadegörare enligt den kommande växtskyddslagen¹, som granbarkborre, kan bekämpas på det sätt som bedöms lämpligast i det enskilda fallet oavsett miljö.

Avgränsade rekreationsområden

Skogsstyrelsen ser ett behov av att klargöra vad som avses med ”parker, trädgårdar och andra avgränsade rekreationsområden som allmänheten har tillträde till”, i förordningens 2 kap 37 § 3. Om det är tätortsnära skogar eller delar av tätortsnära skogar som avses i punkten 3 så kan stora arealer komma att omfattas av förbudet. Det skulle kunna få konsekvenser för skogsbruket, t.ex. vid behov av att bekämpa granbarkborre (*Ips typographus* L.). Yrkesmässig bekämpning av granbarkborre med hjälp av insekticider inom områden som har en sammanhängande area överskridande 1 000 kvadratmeter där allmänheten får färdas fritt kräver redan idag anmälan till berörd kommun enligt 2 kap. 41 § förordningen om bekämpningsmedel. Det är oklart om berörda kommuners prövning av sådana ärenden kan komma att påverkas av

¹ Se DS 2020-8, remiss nr N2020/00732/RS.

förslaget till ändring av förordning och det framgår inte heller av konsekvensutredningen.

Begreppet tomtmark och dess påverkan på skogsnäringen

Vi saknar utredning av vilka konsekvenser förslaget kommer att få för skogsbruket rörande tillägget av definition av tomtmark i 1 kap. 4 § förordningen om bekämpningsmedel. I 2 kap. 37 § 5, föreslås förbud mot användning även gälla tomtmark. Definitionen hänvisar till 1 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900), som säger att med tomt avses *”ett område som inte är en allmän plats men som omfattar mark avsedd för en eller flera byggnader och mark som ligger i direkt anslutning till byggnaderna och behövs för att byggnaderna ska kunna användas för avsett ändamål”*. Ovanstående definition av tomt är bred och om man utgår ifrån Skatteverkets rättsliga vägledning om ägoslag till fastighetstaxeringslagen omfattas inte enbart villatomter eller tomter till flerfamiljshus. Även tomter för industribyggnad omfattas, vilket innebär att även sågverk och annan skogsindustri inklusive deras lagringsplatser för virke kommer att omfattas av förbudet. I den typen av miljöer anser Skogsstyrelsen att det finns ett behov av möjlighet till växtskyddsmedelsbaserad bekämpning av skogsskadegörare, inklusive nationellt reglerade sådana som granbarkborren.

Tillfälliga virkesterminaler för lagring av virke, t.ex. i samband med stormar eller insektshärjning bör inte klassas som tomtmark utan istället som övrig mark.

Möjlighet att meddela föreskrifter

Enligt 37 a § får Kemikalieinspektionen meddela föreskrifter om undantag från förbuden i 37 § 2 - 6 för verksamma ämnen i växtskyddsmedel som bedöms innebära en begränsad risk för människors hälsa och miljön. Men hur de föreskrifterna kommer att utformas vet vi inte.

Enligt 38 a § får Statens jordbruksverk meddela föreskrifter om undantag från förbuden i 37 § 1-5 för att förhindra introduktion, etablering och spridning av växtskadegörare enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 samt lagstiftning som kompletterar denna.

Det bör förtydligas att denna rätt innefattar rätt att lämna undantag även för bekämpning av nationellt reglerade skadegörare, som granbarkborre, i dessa miljöer. Det vill säga att även denna del av den svenska lagstiftningen är ett komplement till EU:s reglering. Granbarkborre är en sådan skadegörare på skog och Skogsstyrelsens tolkning är att förslaget till förordning innebär att granbarkborren endast kan bekämpas med växtskyddsmedel i de miljöer som anges i 37 § i den mån Statens jordbruksverk föreskriver om undantag från förbudet. Enligt Skogsstyrelsen kan bekämpning genom avverkning av angripna träd i vissa fall behöva kombineras växtskyddsmedelsbaserad bekämpning av nationellt reglerade skogsskadegörare. Denna möjlighet bör kvarstå som ett alternativ, när det bedöms nödvändigt. Detta torde även vara i linje med den reglering som föreslås i den nya växtskyddslagen. Där föreslås att nationellt reglerade skogsskadegörare ska kunna bekämpas även i andra miljöer än skogsmark.

I detta ärende har generaldirektören Herman Sundqvist beslutat och utredare Thomas Mårtensson varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Magnus Viklund, verksjurist Lars Hansson samt tillsynsspecialist Jörgen Ringagård deltagit.

Herman Sundqvist
Generaldirektör

Thomas Mårtensson
Utredare

Kopia till
Martina Tedenborg
David Ståhlberg